

Oponentský posudek na bakalářskou práci

Název: **Anglie v cestopisech Nikose Kazantzakise a Karla Čapka**

(**Ταξιδεύοντας. Αγγλία & Anglické listy**)

Autorka: **Petra Stružková**

Vedoucí: Mgr. Pavlína Šípová, Ph.D.

Oponentka: Mgr. Dita Vořechovská

Předkládaná práce Petry Stružkové srovnává dvě cestopisná díla řeckého a českého spisovatele, která zachycují jejich cestu do Anglie. Každý z obou spisovatelů zpracovává dané téma stylem jemu vlastním a to právě poskytuje bohatou látku pro vzájemné porovnání obou děl. Autorka se zaměřuje především na jejich obsahovou stránku (s. 33-60), nicméně se snaží také vysvětlit vymezení pojmu "cestopisný žánr" na základě shrnutí dosavadních poznatků (s. 9-11), dotýká se stylistického zpracování (s. 30-32), okolností vzniku obou děl (s. 21-29) a role cestování v životě obou autorů (s. 12-20), kteří měli tuto činnost v oblibě a byli fascinováni dálkami a exotikou. V poslední části práce (s. 61-69) autorka poukazuje na specifika zkoumaných cestopisů a jejich ohlasy u čtenářů.

Nesporně zajímavé je srovnání pohledu na Anglii očima ve své době již známých spisovatelů pocházejících z odlišných kultur, kteří svůj cestopis psali z pozice dopisovatele národních novin. Ačkoli byl každý jiné národnosti a svoje dílo psal v jiné době (Čapek na začátku dvacátých let, Kazantzakis na sklonku let třicátých), což se nutně muselo v daném díle odrazit, v lecčems se oba autoři shodují. Pohled na různá témata, tedy obsahová stránka obou cestopisů, představuje hlavní část bakalářské práce. Přestože jak Kazantzakis tak Čapek podávají obraz Anglie osobitou formou, prvně jmenovaný stylem vážného filozofického pojednání okořeněného básnickými citacemi, druhý lehkým humorným čtivým textem ozvláštěným vlastními kresbami, shodují se v obdivu k anglickému venkovu, v odporu k velkoměstu, podobně hodnotí britskou mentalitu a zahraniční politiku. Oba též přehodnocují s postupem času na pozadí aktuálního vývoje svůj pohled na vztah britského státu a svobody formou dodatečných textů. Z témat, jež Čapek zcela opomíjí, si Kazantzakis všímá historie a politiky. Je škoda, že autorka neměla možnost porovnat původní Kazantzakisovy reportáže s výslednou knižní podobou.

Přiznávám, že jsem práci četla s velkým zájmem a musím pochválit výběr tématu, které je neotřelé a především originální. Jako bývalá prezidentka české sekce Společnosti přátel Nikose Kazantzakise nezastírám své potěšení z výběru právě tématu této povahy a z faktu, že se konečně zrodil nápad zabývat se Kazantzakisovým dílem vůbec a jiným, než jsou jeho tak populární romány. Kazantzakisovo dílo nesporně skýtá velké množství látky ke zpracování a je jen dobře, když veřejnost, jak odborná tak laická, dostane možnost seznámit se i s jiným žánrem / jinými žánry z tvorby Kazantzakisova génia, který se v Řecku stal nejoblíbenějším spisovatelem 20. století, navrženým dokonce na Nobelovu cenu, kterou nakonec nezískal. Ačkoli je Kazantzakis znám veřejnosti hlavně svými romány, které napsal až v posledních 16 letech svého života, sám sebe považoval za básníka, přičemž prózu pokládal ve své tvorbě za druhořadou, a za své stěžejní dílo označil „Odysseiu“, kde se odráží jeho neustálé hledání sebe sama a svého životního názoru. Nikos Kazantzakis působil jako politik, reportér, zpravodaj; psal eseje, romány, poezii, dramata, cestopisy. Překládal díla antické i světové literatury, dětskou literaturu, svá vlastní díla do francouzštiny a napsal několik školních učebnic.

Pevně doufám, že se v budoucnu budeme častěji setkávat se zpracováním díla N. Kazantzakise, ať

už formou bakalářských, diplomových či disertačních prací nebo formou překladů, třeba právě jeho cestopisů. Kazantzakis si to jistě zaslouží více než jiný řecký autor i pro svůj vztah k českému prostředí (tvůrčí pobyt na Božím Daru a spolupráce s B. Martinů).

Bakalářská práce odpovídá zadání, využívá, kromě stěžejní primární literatury, slušné penum sekundárních zdrojů, včetně elektronických. Autorka prokázala slušnou schopnost práce s literaturou včetně jejích citací, taktéž text předložené práce odpovídá očekávané jazykové a stylistické úrovni. Členění textu je přehledné a cíl práce byl podle mého názoru splněn. Jediné, co bych vytkla ohledně technické stránky, je značný počet překlepů, nejednotný přepis Aigina x Ejina (s. 16, 21) a neúplné či nepřesné citace, konkrétně ref. 25, 45, 46, 219, 231.

Jsem přesvědčena, že Společnost přátel N. Kazantzakise přivítá možnost např. realizace přednášky ve formě prezentace výsledků hodnocené bakalářské práce. Bakalářskou práci doporučuji k obhajobě a vzhledem k výše uvedeným faktům a inovativnímu přístupu ke Kazantzakisovu dílu navrhuji hodnocení známkou “výborně”.

Ráda bych položila slečně Stružkové otázku, zda by se chtěla i dál (v diplomové práci například) zabývat tvorbou N. Kazantzakise, případně prohloubit stávající práci.

V Praze, 5.9.2014

Mgr. Dita Vořechovská

